

Anul LVII

Nr. 47

Arad, 19 Noemvrie 1933.

BISERICA și ȘCOALA

REVISTĂ BISERICASCĂ - CULTURALĂ

ORGANUL OFICIAL AL EPARHIEI ORTODOXE ROMÂNE A ARADULUI

Sfintirea bisericii din com. Siria

Bravii noștri credincioși din frunța comuna Siria, în ziua de 8 Noemvrie a. c. au avut o îndolă sărbătoare: Arh. Mihail și Gavril și sfântirea bisericii, săvârșită de Prea Sf. Sa Episcopul Grigorie, căruia i-să făcut o entuziasmă primire.

La intrare în comună a fost întâmpinat de o parte din popor și de mai mulți călăreți, în frunte cu notarul cumunei, Gh. Popa, iar în comună în fața casei protopopești a fost întâmpinat de o mare mulțime de popor, în frunte cu preotul Romul Mărușan și primpretoare Dr. Simion Pop. Preotul a tâlmăcind bucuria și dragostea credincioșilor, că au fericirea să vadă în mijlocul lor pe bunul nostru Arhiepăstor, iar dî. primpretor a adus omagile plasei Siria. Prea Sf. Sa, vădit impresionat, mulțumește pentru cuvintele bine-simțite, ce i-său adresat și pentru prea frumoasa primire, ce i-să făcut, asigurând asistența că datoria și dragostea față de sf. biserică și de popor îl fac să curențe Eparhia și să cerceteze pe fiil săi sufletești în satele lor. Constată cu bucurie, că aproape cu toți preoții din Eparhia Aradului a slujit la Sf. Altar, înălțând rugăciuni pentru mantuirea sufletelor credincioșilor. Prea Sf. Sa a descins la locuința Prea cucerinicului protopop Aurel Adamovici. În drum, copiii și fetele de școală au presărat flori în calea Prea Sf. Sale. De aici s-a format un cortegiu împunător, care a condus pe Prea Sf. la sf. biserică.

Procesionea s-a făcut cu toată solemnitatea, luând parte o mare mulțime de credincioși, chiar și de alte confesiuni.

După sfântirea bisericii, Prea Sf. Sa — asistat de consilierul referent Mihai Păcălan, protopopul Aurel Adamovici, 14 preoți și diaconul catedralei Mihai Măcinic, — a oficiat sf. liturghie. Biserică spațioasă a fost neîncăpătoare pentru mulțimea poporului. Răspunsurile au fost date de corul bisericesc, sub conducerea învățătorului Traian Chira. Cu acest prilej Prea Sf. Sa a hirotonit presbiter duhovnic pe diaconul Dimitrie Anghel pentru parohia Călacea; iar diacon pe candidatul de preoție Horea Vișoiu pentru parohia Ghiroc.

În asistență am remarcat pe domnii: judecătorul Dumitrescu, senatorii Groșorean și Dr. Laza, avocații Dr. E. Montla, Dr. D. Rohan și Dr. Petica, medicul Dr. Tămaș și Dr. Jung, consilierul cultural din

Arad, Constantin Popa, primpretoare Dr. Simeon Pop, dir. sc. Debeleac, șov. Mișcolu, Tr. Chira, N. Ionescu, N. Tiplea, notarul Gh. Popa, subnotarul P. Petica, Buftea, dir. sc. Terebentiu din Covasna, șov. I. Jeliceanu, P. Dulhaz și I. Frățilă din Măderat, I. Tripon din Agris, dir. Soldan, șov. dir. Cherechean din Galăș, T. Petrovici, etc.

La sfârșitul sf. liturghiei, părintele protopop Aurel Adamovici a prezentat raportul despre situația parohiei Siria și sacrificiile cu cari s-a făcut repararea bisericii. După aceasta Prea Sf. Sa Episcopul Grigorie a ținut o puternică predică, tâlmăcind pe înțelesul poporului invățăturile cuprinse în rugăciunea „Tatăl nostru”. Predica a fost ascultată cu deosebită atenție. După serviciul sf. liturghie a urmat Te Deum pentru Marele Voievod Mihai de Alba-Iulia.

După serviciul divin s-au împărțit școlarilor și poporului, broșuri din „Biblioteca Creștinului Ortodox”, apoi au urmat receptiile în locuința protopopului.

La receptiile s-a prezentat protopopul Victor Gritta în numele bisericii gr. catolice din loc, protopopul Teffert Francisc, în numele bisericii romano-catolice din loc; primpretorul Dr. Simion Pop în numele plasei Siria, Consiliul parohial ort. rom. din Siria, în frunte cu preotul Vasile Popovici, notarul Gh. Popa în numele Consiliului comunal din Siria.

Prea Sf. Sa mulțumește tuturor pentru caldele cuvinte, ce i-său adresat și respectuoasele omagii, ce i-său adus, exprimându-și dorința, ca credincioșii, fără deosebire de credință, să trăiască în bună înțelegere și dragoste creștinească.

A urmat o masă dată în onoarea Prea Sf. Sale. A toastat Prea Sf. Sa pentru M. S. Regele; părintele protopop Adamovici pentru Prea Sf. Sa. Au mai toastat senatorii: Dr. Laza și Groșorean, protopopul gr. cat. Victor Gritta, protopopul Chișineului Petru Marșan, primpretorul Dr. Simeon Pop, Consilierul cultural din Arad Constantin Popa.

Cu aceasta s-a terminat solemnitatea zilei de astăzi.

Aici trebuie să adăugăm cu bucurie, că în Eparhia Aradului, — sub înțepta arhipăstorire a Prea Sf. Sale Episcopului Grigorie, pe lângă toată criza financiară și economică, în cursul anilor 1925—1933, s-au reparat 157 biserici și s-au construit 39 biserici.

Am văzut și în Siria, că poporul jertfește bucuros pentru biserică sa, deși zălinic este îsplitit și bombardat de curentele subversive și primejdioase, care otrăvesc sufletele credule și caută să înstrâneze po-

- porul de sf. biserică ponegrind pe slujitorii Sf. Altar și autoritățile bisericești.

De aici ar putea înțelege acel fil al neamului nostru, cari, învesmântați într-o falsă cultură, fac parădă cu francmasoneria și internaționalismul iudeac, că între dânsii și între aspirațiile și sufletul poporului românesc, este o mare prăpastie.

Ne place să credem că va veni timpul, când toți filii neamului nostru vor înțelege și se vor convinge, că numai o conștiință națională unită și o cultură religioasă ne pot măntui.

Reacțiunea din Italia și Germania trebuie să dea de gândit celor ce au urechi de auzit și ochi de văzut.

Sfințirea catedralei din Cluj.

In ziua de 5 Noemvrie a. c. Români din Ardeal au prăznuit în Cluj, una dintre cele mai strălucite sărbători religioase și naționale, căci în aceasta zi s'a sfîntit cu mare pompă și profundă evlavie, monumentală catedrală ortodoxă din acest oraș, de care ne leagă multe amintiri dureroase. Existența și puterea noastră națională prin acest sfânt așezământ însăpt în capitala Ardealului, afirmă și mai puternic adevărul că acest pământ a fost și va fi pentru vecie pământ românesc. Sfințirea frumoasei bisericii românești din Cluj s'a făcut de către Înalți Prea Fericitul Patriarh Dr. Miron Cristea, asistat de I. P. S. Sa Mitropolitul Nicolae, P. P. S. S. Lor Episcopii : Nicolae al Clujului, Grigorie al Aradului, Nichita al Argeșului, Ioan al armatei, Arhiereii Vasile de Răsinari, Andrei Crișanul, Arhimandritul Morușca și un împunător sobor de protopopi, preoți, și diaconi, în prezența M. S. Regelui Carol II. Marelui Voevod Mihai, Principele Nicolae, membrilui guvernului în frunte cu dl prim Ministrul Dr. Vaida, o mulțime de generali, profesori universitari, preoți, intelectuali și popor venit din toate satele eparhiei Clujului.

Suveranul și cel doi principi au fost primiți în fața catedralei dimineața la ora $9\frac{1}{2}$, între uralele nesfârșite ale lumii de creștini, de către Înalțul cler îmbrăcat în ornate strălucitoare.

După sfîntirea apei, în sunetele armonioase ale clopotelor, cortegiul împunător, în care era încadrată Familia Regală, a încunjurat biserică, făcându-se sfîntirea ei. Un minunat cor compus din 200 persoane, condus cu precizie de profesorul Bena, a cântat cu mult farmec în cursul serviciului religios. După intrarea în biserică M. S. Regele a fost îmbrăcat într'un splendid vesmânt alb, după obiceiul Impăra-

tilor Bizantini, și a participat în mod activ la inaugurarea noului lăcaș de închinare românească.

La fine a predicat P. S. Episcopul Clujului. Iar după sfîntire, în istorica sală, unde în 1848 s'a proclamat unirea Ardealului cu Ungaria împotriva voinei românilor, și unde s'a judecat mai târziu și procesul Memorandumului, primăria Clujului a oferit în cinstea Suveranului un banchet, la care au fost invitați vreo trei sute de oaspeți. Au cuvântat la acest prilej, primarul orașului, dl Dr. V. Deleu, prim-ministrul Vaida-Voevod, P. S. Sa Episcopul Nicolae.

M. Sa Regele a răspuns următoarele:

Domnule Primar,

Prea Sfîntă Voastră,

Domnule Prim Ministru,

Nu puteam să nu fiu de față la serbarea de astăzi, pentru două mari cauze: întâi, pentru frumoasa și dulioasa amintire ce Mi-a lăsat-o serbarea punerii pietrei fundamentale a acestel biserici, și pe urmă, ca Suveran al acestel jări, trebula să fiu astăzi aici, când se peceluește definitiv, prin credința strâmoșească, plată de hotar a jărlii noastre (Aplauze puternice urale).

Toți aceia cari sănsem astăzi de față formăm o generație fericită, căci în timpul vieții noastre s'a în-deplinit un vis din moșt-strămoș, un vis pornit din timpul lui Ștefan cel Mare și a lui Petru Rareș, vis care a legănat copiii Ardealului timp de veacuri și care nouă ni-a fost hărăzit de cel Atotputernic de a-l putea îndeplini. (Aplauze puternice).

Sărbătoarea de astăzi, a târnositii Catedralei din Cluj, nu putea să fie completă fără o manifestare în această sală, în această sală care în decursul istoriei Ardealului a însemnat așa de mult, — zile triste, dar în același timp și zile de îmbărbătare.

Lăsând la o parte evenimentele dela 1848 și o-prindu-ne asupra fallosului proces al memorandului, nu vreau să mă uit la condamnare și la lucruri de acest soi, dar vreau să mă gândesc cu adâncă evlavie la acela cari au afirmat tare și puternic, în față unui stăpân puternic, adevărata ființă a neamului lor. (Aplauze furtunoase, urale). Se cuvine dar ca, în această zi, în care am chemat harul Celui Atotputernic ca să sfîntească definitiv stăpânirea românească pe acest pământ, să ne gândim cu evlavie, recunoștință și dragoste, la acel cari au suferit în acele zile și cari astăzi nu se mai găsesc printre noi.

Fie ca nouă, generației de astăzi și generației de mâine, exemplul lor să stea veșnic via înaintea ochilor, iar patriotismul și credința de care ei au dat atunci pildă, să ne fie de a pururi o îmbărbătare și o întărire o sufletului și a întregel noastre ființe!

Sânt mulțumit că am putut să fiu astăzi aici, să văd această sărbătoare — și fin să aduc vîile Mele mulțumiri, atât P. S. S. episcopul, cât și tuturor acelor cari au contribuit la ridicarea acestui sfânt locaș.

Orice faptă mare este pusă pe temelia unei credințe, oricare ar fi aceea credință: noi am pus-o pe credință care este a majorității poporului nostru. Dar să creadă și acel cari sânt de altă credință decât a majorității, că orice credință pentru sufletul Meu, este tot credință. Si, cum cred că numai prin credință se poate obține ceva, sănătatea și respect credința oricărui, atât timp cât această credință se unește cu a noastră, în același scop de mărire și întărire a patriei. (Aplauze puternice, ovăzuri furtunoase).

Având în suflet și în minte exemplul celor de eri, având în suflet năzuință spre progres și spre mai bine, ridic paharul Meu, întâi în sănătatea Ardealului, și pe urmă în sănătatea întregului popor român, ori unde ar fi și de orice credință ar fi. (Ovăzuri entuziaște, aplauze și urale prelungite).

Pagina catihetică.

Materialul de Religie pentru cl. I. primară.

20. Judecarea lui Iisus.

Sfatul s'a adunat și căutau mărturii mincinoase asupra lui Iisus, dar mărturia lor nu era asemenea. Caiafa sculându-se a întrebăt pe Iisus: Să ne spui nouă, de știi tu Hristosul, Fiul lui Dumnezeu? Iisus a zis: Eu sunt. Caiafa și-a rupt hainele și a zis: A hulit. Ce ne mai trebuie sălăiți? Ce vi se pare? Iar ei au zis: Vinovat este morții. Cel ce țineau pe Iisus, îl batjocurau scuipându-l, bătându-l și hulindu-l.

Dela Caiafa au dus pe Iisus la Pilat. Era dimineață. Pilat i-a întrebat: Ce pără aduceți acestuia? Ei au răspuns: L-am aflat răsvrătiind neamul și zicând că el este împăratul. Pilat a chemat pe Iisus și l-a întrebat, dar nu a aflat în el nimic vină. Iudeil însă strigau: Să se răstignească. De vei slobozi pe acesta, nu ești prieten cezarului. Pilat auzind aceasta, le-a dat pe Iisus să-l răstignească. Ostașii au dezbrăcat pe Iisus și i-au dat o hlamidă roșie. Pe cap l-au pus cunună de spini, își băteau joc de el, îl sculpau și-l lovili cu palmele și cu trestie.

21. Răstignirea, moartea și înmormântarea lui Iisus.

Ostașii au dus pe Iisus la Golgota să-l răstignească. Si mergea după Iisus mulțime

multă și femei cari se tânguiau pentru dânsul. Si l-au răstignit pe el și pe doi tâlhari. Iisus zicea: Părinte, iartă-le lor, că nu știa ce fac. Poporul, arhiereli, cărturaril, ostașii și unul dintre tâlhari își băteau joc de el. Înălță crucea sta mama lui tânguindu-se. Iisus strigând cu glas mare a zis: Părinte, în mâinile tale încreză duhul meu. Acestea zicând și-a dat duhul.

Atunci soarele s'a întunecat, pământul s'a cutremurat, pietrele s'au despicate, mormintele s'au deschis și multe trupuri ale sfintilor cari adormiseră, s'au sculat. Sutașul care păzia pe Iisus văzând cele ce s'au făcut, a zis: Cu adevărat Fiul lui Dumnezeu a fost.

Seara Iosif și Nicodim au luat trupul lui Iisus de pe cruce, l-au înfășurat în giurgiu cu miresme și l-au pus într'un mormânt săpat în piatră. Pe ușa mormântului au prăvălit o piatră mare.

A doua zi arhiereii și fariseii au întărit mormântul, pecetuiind piatra și așezând strajă.

— 0 —

ad. 20. Cu lectia aceasta începem să cunoaștem patimile Măntuitorului. Lectiile acestea s'au aflat și în vechile programe. Totuș vom reaminti, că trebuie să relievăm căt mai pronunțat elevilor, 1. că Iisus a primit de bunăvoie să pătimească, 2. că pentru aceasta s'a pogorât din cer și s'a născut din Fecioara Maria și s'a făcut om, 3. că pentru aceasta l-a făgăduit Dumnezeu-Tatăl celor dintâi oameni când l-a scos din raiu și 4. că prin patimile și moartea sa ne-a măntuit de păcat, în primul rând de păcatul strămoșesc.

Despre procesul lui Iisus s'au scris foarte multe cărți. Amintim aci numai trei, pentru deoseblitate lor însemnată: Procesul lui Iisus de Giovanni Rosati; Istoria lui Hristos de Giovanni Papini; Hristos Măntuitorul și Revoluția evreiască de mitropolitul Antonie al Chlievului. Lectura acestora ne confirmă, întocmai ca și citirea cu luare aminte a Sfintelor Evanghelii, că adevăratul motiv al uciderii lui Iisus de către iudei, a fost, precum arătasem altădată: „Iată, lumea merge după dânsul și vor veni Românii și ne vor lua fara și neamul“. Acest spectru al venirii Romanilor a determinat pe Iudei să suprime pe Iisus, pe cel ce vestea pacea și iubirea aproapelui și a vrășmașului. Dacă toată lumea-l asculta, dacă vom iubi pe toți și pe dușmani, nu vom avea cu cine purta războul împotriva romanilor. Nouă ne trebuie omul providențial, care să înfiăcăreze pe Iudei la războul. Înțind că el vestește pacea și iubirea, trebuie omorit. Sfatul (sinodului) avea judecata gata din ziua intrării lui Iisus în Ierusalim. Procesul din casa și curtea lui Caiafa a fost o înscenare, spre a-și acoperi iudeii adevăratul motiv. Așa zisa „hulire“, că s'a declarat pe sine Fiul lui Dumnezeu, nu putea fi motiv nici după legea lui Moise, nici după dreptul roman. Copil vor întreba, din simplă curiozitate, de ce și-a rupt Caiafa haina? Noi să spunem, că ruperea hainei era la Iudei o manifestare a durerii sufletești. Durerea

sufletească a lui Caiafa a fost din cauza, că s'a aflat cineva să îndrăznească să afirme, că e Fiul lui Dumnezeu.

La Pilat jidovii sunt în duplicitate. El, cel mai înverșunați dușman al românilor și împăratului joacă rolul de apărători ai ideei de stat roman și al împăratului: „L-am aflat răsvătind neamul și zicând că el este împăratul... De vei slobozi pe acesta, nu ești prieten cezarului”.

Pilat a fost omul, care de dragul înalței direcțorii, n'a crătat un „om”, deși n'a aflat în el nici-o vină.

Precum căderea în păcat a celor dintâi oameni s'a făcut cu voia lor, tot așa judecarea lui Iisus la moarte s'a săvârșit cu voia oamenilor. Precum cel dintâi oameni n'au știut că păcatul lor a fost cunoscut de atotștiința lui Dumnezeu, tot așa omoritorii lui Iisus n'au știut că uciderea lui Iisus s'a făcut cu știrea de mai multe a lui Dumnezeu și că prin aceasta se realizează un plan al Mântuirii.

Prin cele de mai sus indicăm cadrul, direcția numai în care să se facă lecția spre a corăspunde adevărului istoric și învățăturilor ortodoxe. Nu înseamnă însă că pretindem să se dea de toate aceste cunoștințe deodată și mai ales în cl. I. Cerem însă, ca pentru aceste cunoștințe să se pună temelu în cl. I, ca mai târziu, în special în clasa a IV, să putem clădi pe un temelu solid.

ad. 21. Această lecție are trei părți principale: 1. Răstignirea și moartea, 2. Minunile cari au însoțit răstignirea și moartea lui Iisus și 3. Înmormântarea.

La prima se va arăta: Cum au însoțit pe Iisus cel din multime, unii batjocurindu-l, alții, mai ales femeile plângându-l; Cum a iertat Iisus pe cel cel răstignere; Cum își băteau joc de el; Cum a stat Preacurata lângă cruce; Cum a murit Iisus. Și azi sunt atâția cari hulesc pe Hristos, alții cari î se închină; unii cari batjocuresc crucea, alții cari îngeneunchiază lângă cruce ca Preacurata. Tu tu care tabără ești? Moartea lui Hristos este pilda cea mai frumoasă de moarte creștină: „Părinte tu mănuile tale încredințez duhul meu”.

La minunile cari au însoțit răstignirea putem arăta și copiilor mici, că acestea au fost ca moartea Fiului lui Dumnezeu să alibă un cadru mare și pentru oamenii să cunoască și să credă că „Fiul lui Dumnezeu a fost acesta”.

Punerea în mormânt se va istorisi punându-se paralel cu înmormântările creștinești ortodoxe de azi.

Negreșit se va arăta copiilor, măcar în parte zguduitoarea frumusețe a slujbelui Prohodului din Vineri Mare și vor fi îndemnați să participe la ea împreună cu părinții. În școală li se pot citi câteva din cântările Prohodului Domnului. Am găsit autori de manuale, cari cer să se și cânte. Faptul că aceste cântările se aud o singură dată la an, îngreunează mult cunoașterea melodiei. Pentru aceasta noi suntem de părere, ca numai în clasele IV—VII primare să se și cânte. În clasele I—III e suficient să știe despre ele.

Preotul Florea Codreanu.

**Cetiți și răspândiți
«Biserica și Școala»**

Congresul „Frăției Ortodoxe” în Cluj.

Luni, în 6 Nov. a. c. înainte și după amiază, s'a înfăntă congresul: Asociației „Andrei Șoguna” și al „Frăției Ortodoxe Române”.

A participat, la aceste congrese, o seamă de înalți ierarhi ai bisericii noastre, în frunte cu I. P. S. Sa Mitropolitul Nicolae al Ardealului și mai mulți fruntași ai vieții publice și culturale, printre cari din foșii miniștri Octavian Ooga, Alex. Lapedatu, profesorul Sextil Pușcariu și prof. Nichifor Crainic, directorul ziarului „Calendarul”.

Dar nici massa intelectualilor din capitala Ardealului, profesori, medici, avocați, ingineri, n'a lipsit dela cele două manifestări, menite de a da un nou impuls vieții spirituale-religioase și ortodoximului de dincolo de Carpați.

Inainte de începerea lucrărilor celor două adunări, la noua catedrală s'a oficiat o liturghie solemnă de către P. S. Sa arhiereul vicar Vasile dela Sibiu și un sobor de preoți.

La sfârșitul liturghiei a vorbit părintele Sebastian Stanca, iar pe urmă același sobor de preoți, în frunte cu I. P. S. Sa Mitropolitul Nicolae, a oficiat un parastas pentru pomenirea momoriei mitropolitului martir Sava Brancovici.

Di profesor Ioan Sandu, directorul școalei normale din Sibiu, într-o frumoasă cuvântare, a descris viața și activitatea fecundă a marelui arhier, stăruind asupra martirajului îndurat de el pentru apărarea drepturilor bisericii strămoșegăi.

În fața tuturor celor prezenti în incinta catedralei, di profesor universitar Sextil Pușcariu, a deschis, printr-un substanțial discurs, adunarea extraordinară a „Frăției Ortodoxe Române”, al cărei președinte este.

Precizând din nou scopul urmărit de această asociație a mirenilor din mitropolia Ardealului, dsa a subliniat viciștiudinile prin care societatea românească și omenirea, în general, trece, accentuând asupra imperioasei necesități de eliberare a sufletului de materia ce l-a subjugat.

Împărtășind pe cei de față de binecuvântarea arhierească, I. P. S. Sa Mitropolitul Nicolae a asigurat pe conducătorii „F. O. R.” de întreaga sollicitudine a ierarhilor bisericiei, mulțumindu-le pentru grija și interesul ce manifestă pentru legea creștină și credința străbună.

Dupăce rostește o scurtă cuvântare di profesor Dr. Ion Mateiu, secretarul general al Asociației „Frăția Ortodoxă”, cîtește moțiunea, care este adoptată de adunare cu lungi și înșuflătite aplause.

În moțiunea sa, conducerea FOR-ului face o mărturisire solemnă despre credința față de biserică ortodoxă „înănd toate căte această sfântă biserică le ține și propovăduiește din porunca dumnezeiescului întemeietor”.

„Amintindu-ne cu recunoștință de serviciile neperitoare pe cari biserică le-a adus în toate timpurile vîțel noastră creștine și naționale — continuă mai departe moțiunea — înțelegem să vedem în ea supraime instituție sufletească a statului și neamului românesc. Drept aceea, vrem să o știm așezată, pentru totdeauna, în centrul preocupărilor personale și obștești, apropiindu-ne cu iubire de altarele ei, servind cu bucurie idealurile ei și apărând cu bărbătie existența ei”.

Congresul Asociației Clerului „Andrei Șaguna“.

In sala festivă a prefecturei județului Cluj, părintele G. Ciuhandu a deschis, în ziua de 6 No. a. c. la ora 3^{1/2}, congresul anual al Asociației „A. Șaguna“ a clerului ortodox din Ardeal.

Erau prezenți: I. P. S. Sa Mitropolitul Nicolae, PP. SS. LL. Episcopii Nicolae al Clujului, Nichita al Argeșului, Grigorie al Aradului, dîl profesor Nichifor Crainic, directorul „Calendarului“ și peste 200 de preoți din toate părțile Ardealului.

După președintele adunării a vorbit I. P. S. Sa Mitropolitul Nicolae, spunând că ortodoxia este o condiție de viață a poporului și statului românesc.

P. S. Sa Episcopul Grigorie și-a manifestat bucuria pentru deplina armonie ce există între preoțime și hierarhi săi, subliniind rezultatele frumoase ce decurg din această armonioasă colaborare.

Dl Octavian Goga, într-un discurs, a scos în evidență rolul bisericii, despre care a spus că e cetatea de unde pornesc criteriile de existență ale neamului nostru. Pentru acest motiv preoțimea trebuie să lucreze încontinuu la sporirea prestigiolui și la răspândirea credinței în toate straturile societății românești.

Dl Sextil Pușcarlu a vorbit apoi despre îndatoririle preoților și a mirenilor pentru asigurarea drepturilor ce se cuvin bisericii ortodoxe în cadrul statului român.

Apoi a luat cuvântul dîl profesor Nichifor Crainic, care a arătat, cu elan, rolul bisericii în viața de astăzi a neamului și a statului român.

După ce mai vorbește pă. Partenie în numele Asoc. generale a clerului ortodox român, se trece la ordinea de zi a congresului, părintele Dr. Sebastian Stanca, consilier eparhial, prezentând un detaliat raport, prin care se cere reînființarea episcopiei ortodoxe a Maramureșului.

P. S. Sa Episcopul Nicolae declară în fața adunării că episcopii de Cluj și Oradea vor sprijini din toate puterile traducerea în fapt a acestui înalt desiderat al ortodoximei din provincia descăldătorului de țară Dragos Vodă.

Timpul înaintat a determinat amânarea desbaterei celorlalte puncte din ordinea de zi a congresului.

S'a citit de către dîl N. Colan, secretarul Asociației, darea de seamă anuală, care a fost aprobată, iar congresiștii, în unanimitate, au reînnoit încă pe un an mandatul actualului comitet al Asociației.

La sfârșit pă. V. Nistor a dat citire moțiunei, ce a fost votată și în sensul căreia se cere:

1. Achitarea salariilor preoților restante;
2. Desființarea curbelor de sacrificiu, reînființarea posturilor ecclastice destiințate sub trecuta guvernare;
3. Ajutorarea bisericii ortodoxe române după o proporție dreaptă, în raport cu numărul sufletelor.

Adunarea a primit deosemenea moțiunea prezentată de pă. Dr. Stanca, în legătură cu status-ul catolic ardelean, și prin care se cere categoric înlăturarea nedreptăților săvârșite de această instituție, apoi imediata denunțare a concordatului cu Vaticanul și lămurirea opiniei publice asupra acestor importante probleme.

Marile festivități ale Catedralei din Cluj s-au terminat Luni seara cu reprezentarea în teatrul național a piesei *Cerurile spun*, mister religios de Victor Papilian, profesor la facultatea de medicină din Cluj.

Lucrarea aceasta, o reușită apologie a ortodoxiei, a fost primită de numerosul public cu cea mai mare înșuflete.

Avem guvern nou.

In urma abdicării guvernului presidat de d. A. Vaida, M. S. Regele a încredințat cu formarea noului guvern pe d. I. G. Duca, șeful partidului liberal.

Noul cabinet a depus jurământul în mâinile Suveranului Marți după masă la ora 6. Guvernul nou este compus din următorii Ministri:

Ministrul Președinte *I. G. Duca*

Ministrul de Externe *N. Titulescu*

Ministrul de Finanțe *D. Brătianu*

Ministrul de Instrucție *Dr. Angelescu*

Ministrul de Interne *Inculeț*

Ministrul de Justiție *N. Antonescu*

Ministrul de Comunicații *R. Franasovici*

Muncă și Ocrotiri Sociale *Dimitriu*

Industria și Comerț *G. Tătărescu*

Apararea Națională *General Uică*

Ministrul de Domenii *Cipălanu*,

Ministrii fără portofoliu *A. Lapedatu*, care va trece în capul Ministerului de Culte ce se va reinființa curând, *General Anghelescu* va primi portofoliul Armamentului, iar d. *Nistor* încă va primi un portofoliu.

Noul prefect al județului și orașului Arad este Dr. Ioan Groza, medic în Șebiș.

Din înimă dorim noului guvern muncă rodnică și binecuvântată, spre binele scumpei noastre țări și a iubitului nostru Rege, precum și spre apărarea sfintei noastre Biserici ortodoxe Române.

Cvalificării preoțească.

Examenul de cvalificare preoțească cu absolvirea mal nouă, al Academiei teologice din Arad, s'a ținut în 7, 9 și 10 Noemvrie a. c. de către Comisia de cvalificare preoțească, prezidată de Prea Sf. Sa Episcopul nostru Grigorie. Au obținut diploma de cvalificare următorii tineri: pentru parohii de clasa I urbană (pot recurge și la orașe) Nicolae Cîmpoies, Victor Faur, Teodor Serb și Constantin Ungureanu. Pentru parohii de clasa I rurală: Petru Bejan, Romul Bora, Nicolae Bogariu, Lazar Barbura, Teodor Cociu, Dimitrie Dărău, Sabin Faur, Damaschin Gheju, Pavel Glăvan, Vasile Luminosu, Adrian Marian, Ioan Moțiu, Avram Morariu, Ioan Pocioian, Ioan Ștefanuțiu, Victor Șancu, Gheorghe Serb, Teodor Titeu, Ioan Teodorescu și Pavel Usca. Pentru clasa II-a: Simeon Coman, David Crăciun, Coriolan Iacob, Octavian Lipovan, Constantin Ofiteșescu și Liviu Tulcan.

INFORMATIUNI.

Incasarea dărilor eparhiale. Este cunoscut că în urma reducerilor bugetare de stat, eparhia are de plătit din bugetul propriu mai mulți funcționari, cheltuieli materiale diferite și are să acopere o mulțime de alte necesități financiare.

Invităm deci factorii cu cădere să binevoiască a accelera incasarea dărilor eparhiale.

Consiliul Eparhial.

Nr. Ad. 5408 | 1933.

Ordin Circular

tuturor Prea Cucernicilor Părinti protopresbiteri și Cucernici Preoți din Eparhia ort. rom. a Aradului.

Lichidarea salarilor preotești pe luna Decembrie 1933 se face pendentă de platirea impozitelor către Stat (agricol, clădiri, profesional și global) pe trimestrul Octombrie-Decembrie 1933.

În consecință invităm Prea Cucernicii Părinti protopresbiteri și pe Cucernicii Părinti Preoți a se accomoda strict dispozițiilor cuprinse în ordinul circular Nr. 3644 | 1933, apărut în organul eparhial „Biserica și Școala“ Nr. 22 din 28 Mai 1933.

Chitanțele despre achitarea impozitelor către Stat, menționate mai sus, pentru trimestrul Octombrie-Decembrie 1933, se vor înalța, prin oficile protopresbiterale, Consiliului nostru eparhial, cel mult până la 10 Decembrie 1933.

Arad, la 10 Noemvrie 1933.

Consiliul Eparhial ort. rom.
Arad.

Nr. 6842 | 1933.

Comuncate.

Ministerul Instrucțiunii, al Cultelor și Artelelor cu adresa Nr. 172.142 | 14.694 din 1 Noemvrie a. c. ne comunică următoarele :

„Ministerul Apărării Naționale aducându-ne la cunoștință, că la acel Departament s-au primit cereri atât din parte Chiriarhiilor cât și din partea tinerilor teologi, cu privire la amânarea excepțională a acestora de serviciul militar, întrucât, depășind vîrstă de 27 ani acordată de legea recrutării, nu s-au putut hirotoni din lipsă de posturi vacante, avem onoarea a Vă ruga să binevoiți a dispune a se libera la cererea tuturor celor aflați în aceasta categorie, certificate, în care să se menționeze, că solicitatorul a făcut cerere la acea Chiriarhie pentru a concura la ocuparea vre-unui post de preot și că din lipsă de locuri cererea nu l-a putut satisface.

Cât privește pe tinerii teologi, cari solicită amânarea de serviciul militar pentru continuare de studii, aceștia vor fi obligați a ne prezenta din partea Universitățil sau Academiei

teologice certificat, în care să se menționeze că se găsesc în curs de studii la acele instituții.

Formalitatea pentru obținerea acestor dispense va fi tot angajamentul, care se va viza de Minister și prin care titularul se va obliga a se preoți până la data expirării termenului solicitat. Neîndeplinirea acestor formalități atrage după sine încorporarea.

Angajamentul va fi trimis cu cerere timbrată acestui Minister, împreună cu certificatul Chiriarhiei arătat mai sus, cu actul de studii și de naștere, precum și cu timbre de 16 lei pentru anulare“.

Ceace aducem la cunoștința celor interesați, spre conformare.

Arad, 6 Noemvrie 1933.

Consiliul Eparhial ort. rom.
Arad.

Nr. 6892 | 1933.

Ministerul Apărării Naționale, Direcțiunea Personalului, cu adresa Nr. 25.203 | 1933 ne face cunoscut, că Marele Stat Major, cu nota Nr. 1374 din 13 Oct. a. c., roagă a se pune în vedere preoților, cari primesc ordine de mobilizare, că ori de câte ori vor fi transferați la alte parohii, să comunice ei însăși aceasta schimbare de domiciliu, direct unităților cărora au fost repartizați pentru mobilizare, precum și Direcției Personalului.

Ceace aducem la cunoștința Cucernicilor Preoți spre strictă conformare.

Arad, 9 Noemvrie 1933.

Consiliul Eparhial ort. rom.
Arad.

Parohii vacante.

Conform ord. Ven. Consiliu Eparhial 6746/1933, se publică concurs cu termen de 30 de zile, pentru îndeplinirea postului de paroh la parohia vacanță din Dobrești.

Venite :

1. Sesia parohială, 31 jug. arător și făuaș.
2. Intravilanul parohial $\frac{1}{2}$ jug.
3. Stolele legale.
4. Birul legal, care se ia în concurs din oficiu.
5. Întregirea dotației dela Stat.
6. Locuință nu este, preotul ales se va îngrijii de locuință.

Parohia e de clasa III-a.

Alesul va suporta toate impoz. după beneficiul său preoțesc și va catehiza la școală din loc fără altă renumerație.

Recurenții să vor prezenta în sf. biserică pentru a cânta și a predica în vre'o Dumineacă, cu încuvîntarea protopopului.

Consiliul parohial ort. din Dobrești.

În înțelegere cu : Ioan Trifu, protopop.

— □ —

1-3

Conform ord. Ven. Consiliul Eparhial Nr. 6745/1933 să publică concurs cu termen de 30 de zile, pentru îndeplinirea postului de paroh, la parohia vacanță din Vizma, pp. Balinț.

Venite:

1. Sesia parohială 31 iug. arător și fânăț.
2. Intravilanul $\frac{1}{2}$ iug.
3. Stolele legale.
4. Biroul legal.
5. Locuință în școală veche confesională.
6. Întregirea dotației dela Stat, după ce va fi luată în buget.

Parohia este de clasa III-a.

Alesul va suporta împozitele după beneficiul său preoțesc.

Alesul va catehiza la școală primară din loc, fără altă renumerație.

Recurenții, cu încuviințarea protopresbiterului tractual din Balinț, se vor prezenta într-o Duminică în sf. biserică pentru a cânta și a predica.

Consiliul parohial ort. rom. din Vizma.

În înțelegere cu: Ioan Trifu, protopop.

— □ —

1—3

Conform rez. Ven. Consiliul eparhial Nr. 7099/1933, pentru îndeplinirea parohiei Iuonești cu filia Târmure din protopopiatul Hălmagiu, devenită vacanță prin penzionarea preotului Sinesle Șerban, se publică concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în „Biserica și Școala”.

Beneficiile sunt următoarele:

1. Biroul parohial legal: câte 15 litri de cucuruz sfârmat dela fiecare număr de casă.
2. Stolele legale.
3. Întregirea de salar dela Stat, după ce va fi luat în buget.

Casă parohială nu este; alesul se va îngrijii de locuință în comună pe spesele sale.

Parohia este de clasa III-a (treia).

Concurenții la aceasta parohie se vor prezenta în vre-o duminecă sau sărbătoare în sf-tele biserică din Iuonești și Târmure pentru a-și arăta destoinicia în cele rituale și oratorie, având avizul prealabil al protopopului tractual; iar cererile adresate Consiliului parohial din Iuonești-Târmure le vor înainta în termenul concursului Oficiului protopopesc ort. rom. Hălmagiu.

Concurenții vor ține seamă întru toate de prevederile §-lui 33 din Regulamentul pentru parohii.

Consiliul parohial.

În înțelegere cu Protopop: Ștefan Bogdan.

— □ —

1—3

Conform rezoluției Ven. Consiliu eparhial Nr. 6826/933, pentru îndeplinirea parohiei Tisa din protopopiatul Hălmagiu, devenită vacanță prin deceda-

rea parohului Ștefan Șerban, se publică concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în „Biserica și Școala”.

Beneficiile sunt următoarele:

1. Biroul parohial legal; câte 15 litri cucuruz sfârmat dela fiecare număr de casă.
2. Competiția de lemne din pădurea bisericei, aşa cum a fost în trecut
3. Stolele legale.
4. Întregirea de salar dela Stat. Pe anul bugetar 1933-934 nu e prevăzut în bugetul Statului.

Casă parohială nu este; alesul se va îngrijii de locuință în comună.

Parohia este de clasa III. (treia).

Concurenții la aceasta parohie se vor prezenta în vre-o duminecă sau sărbătoare în sf. biserică din Tisa, pentru a-și arăta destoinicia în cele rituale și oratorie, având avizul prealabil al protopopului tractual; și vor înainta cererile în termenul concursului — adresate Consiliului parohial din Tisa, — la Oficiul protopopesc ort. rom. Hălmagiu.

Concurenții se vor ține strict de prevederile §-lui 33 din Regulamentul pentru parohii.

Tisa, din ședința Consiliului parohial înuită la 26 Oct. 1933.

ss. Pr. Victor Glurgiu, Gheorghe Trifan,
președinte, notar.

În înțelegere cu: Ștefan Bogdan protopop.

—○—

1—3

În conformitate cu ordinul Venerabilui Consiliu eparhial Nr. 6643/1933, prin aceasta se publică concurs cu termen de 30 de zile pentru îndeplinirea parohiei II. vacante din comuna Nadăș, protopopiatul Șiriel.

Venitele acestel parohii sunt:

1. Uzufructul unei sesiuni parohiale în extenziunea ei de azi și anume 32 Jughere cad. parte teren arabil, parte fânăț, cu drept cuvenit de pădure și pășune.

2. Până ce Consiliul parohial va putea ridica casă parohială, se va îngrijii să dea locuință preotului ales.

3. Stolele legale.

4. Biroul preoțesc, conform coalei B, care se va în concurs din oficiu.

Se obseară că parohia nu e prevăzută în bugetul Statului pe 1933/34,

La aceasta parohie pot concura și reflectanți cu calificături de clasa II-a.

Alesul va avea să catehizeze în școală primară de stat fără altă remunerație și să achite toate împozitele după întreg beneficiul dela parohie.

Cererile de concurs însoțite de certificatele justificative adresate Consiliului parohial ort. rom. din Nadăș, protopopiatul Șiriel, se vor înainta oficiului protopopesc ort. rom. din Șiria; iar reflectanții, cu strictă observare a §-lui 33 din Regulamentul pentru parohii, se vor prezenta în sf. biserică din Nadăș spre a-și arăta dexteritatea în cele rituale și oratorie.

Consiliul Parohial

În înțelegere cu: Aurel Adamovici protopop.

—○—

2—3

Conform rezoluției Ven. Consiliu Eparhial din Arad Nr. 5708/1933, pentru îndeplinirea postului de capelan temporal, cu drept de succesiune, pe lângă preotul Gheorghe Russu din comuna Șag, protopopiatul Timișorii, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima apariție în organul oficial „Biserica și Școala“.

Venitele impreunate cu acest post sunt următoarele :

1. Uzufructul integral al sesiunel parohiale în extenziunea ei de azi.

2. Birul și stolele legale.

Casa parohială și retribuția dela Stat rămân pe seama preotului Gheorghe Russu.

Obligamente:

1. Viitorul capelan va servi regulat în sf. biserică în fiecare Duminecă și sărbătoare și va îndeplini toate funcțiile din parohie.

2. Va catehiza la școala primară din loc, fără altă remunerație din partea parohiei.

3. Va fi obligat a-i da ajutor preotului locului la conducerea oficiului parohial, la compunerea soților și la alte agende scripturistice, impreunate cu acel oficiu.

4. Va suporta toate impozitele după întreg beneficiul din parohie.

Parohia fiind de clasa DOUA, dela recurenți să cere clasificarea reglementară.

Cel doritori a competa la acest post, se vor prezenta în cutare Duminecă sau sărbătoare în sf. biserică din comuna Șag, spre a-și arăta destoinicia în cele rituale și oratorie, conformându-se strict art. 33 din Regulamentul pentru parohii, iar cererile însușite de anexe necesare, adresate consiliului parohial din Șag, le vor înainta în termenul concursual oficiului protopopesc ort. român din Timișoara-Josefin, Str. Mircea Vodă Nr. 6.

Consiliul parohial în ședința dela 1 Oct. 1933, în înțelegere cu Dr. Patrichie Tlucra m. p. protopopul Timișorii.

3-3

—□—

In conformitate cu ordinul Venerabilui Consiliu Eparhial Nr. 6643/1933, prin aceasta se publică concurs cu termen de 30 de zile pentru îndeplinirea parohiei I. vacante din comuna Nadăș, protopopiatul Șirlei.

Venitele acestei parohii sunt:

1. Uzufructul unei sesiuni parohiale în extenziunea ei de azi, și anume 32 jughere cad. parte teren arabil, parte fânaț, cu dreptul cuvenit de pădure și pășune.

2. Casă parohială în natură, cu intravilan.

3. Stolele legale.

Tiparul Tipografiei Diecezane Arad.

4. Birul preoțesc, conform coalei B, care se ia în concurs din oficiu.

Se obseară că parohia nu e prevăzută în bugetul Statului pe 1933/34.

La aceasta parohie pot concura și reflectanți cu calificare de clasa a doua.

Alesul va avea să catehizeze în școala primară de stat fără altă remunerație și să achite toate impozitele după întreg beneficiul dela parohie.

Cererile de concurs, însușite de certificatele justificative, adresate Consiliului parohial ort. rom. din Nadăș, protopopiatul Șirlei, se vor înainta oficiului protopopesc ort. rom. în Șiria, iar reflectanți cu strictă observare a §-lui 33 din Regulamentul pentru parohii, se vor prezenta în sf. biserică din Nadăș, spre a-și arăta dexteritatea în cele rituale și oratorie.

Consiliul Parohial

În înțelegere cu: Aurel Adamovici
protopop.

3-3

Concurs repetit.

Conform rezoluției Ven. Consiliu Eparhial Nr. 6292/1932, pentru îndeplinirea parohiei Vârfurile (Ciuci), protopopiatul Gurahonț, devenită vacanță prin mutarea preotului Ioan Lorinț la Mănerău, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Biserica și Școala“.

Venitele parohiei sunt cele din coala B.

1. Birul parohial legal.

2. Stolele legale.

3 Casă parohială cu grădină (fosta școală confesională).

4. Parohia fiind vacanță la f. a., nu e luată în bugetul Statului pe a. bugetar 1933 | 34, deci cade în prevederile comunicate de V. Consiliu Eparhial Nr. 3005 | 933 aliniatul 4 (Nr. 22 „Biserica și Școala“.)

Parohia e de clasa III-a (a treia). Parohul ales va predica regulat, va catehiza elevii dela școalele primare, și va suporta impozitele după beneficiul său.

Cel ce doresc a competa la aceasta parohie, vor înainta recursele — adresate Consiliului parohial din Vârfurile (Ciuci) — la oficiul protopopesc din Gurahonț, în terminul concursului, și pe lângă observarea §-lui 33 din Regulamentul pentru parohii, se vor prezenta în sf. biserică, spre a-și arăta destăriatenă în oratorie și rituale.

Consiliul parohial

În conțelegere cu: Constantin Lazar, protopop.

— □ —

1-3

Red. responsabil : Protopop SIMION STANA